

РОЗДІЛ V

§ 18. PRAESENS INDICATIVI PASSIVI

Praesens indicativi passivi відповідає теперішньому часу дійсного способу пасивного стану.

Утворюється додаванням до основи інфінітива особових закінчень:

Sing.	Plur.
1 <i>-or</i>	<i>-mur</i>
2 <i>-ris</i>	<i>-mini</i>
3 <i>-tur</i>	<i>-ntur</i>

У I особі однини I дієвідміни кінцевий голосний основи *-a* зливається із голосним *-o* в закінченні *-or*.

У III дієвідміні між основою і закінченням, починаючи з 2 особи однини вставляються голосні *-e*, *-i*, *-u*.

У 3 особі множини IV дієвідміни між основою і закінченням з являється голосний *-u*. Наприклад:

defendere захищати (III дієвідміна)

Sing.	Plur.
1 defend <i>-or</i>	defend <i>-i-mur</i>
2 defend <i>-e-ris</i>	defend <i>-i-mini</i>
3 defend <i>-i-tur</i>	defend <i>-u-ntur</i>

(він захищається)

§ 19. INFINITIVUS PRAESENTIS PASSIVI

Infinitivus praesentis passivi неозначена форма дієслова теперішнього часу пасивного стану дієслів I, II, IV дієвідмін має закінчення *-ri*; III дієвідміни *-i*, які додаються до основи інфінітива, accusari звинувачуватися.

§ 20. Синтаксис пасивного речення

У пасивному реченні носій дії виступає не підметом, як у активному мовному звороті, а непрямым додатком в Abl. Якщо він позначає предмет і відповідає на запитання чим?, то вживається без прийменника, а коли

вказує на живу особу (ким?), то перед ним ставиться прийменник *a (ab)*, який не перекладається. Такий аблатив називається аблатив автора. Наприклад:

Reus ab arbitro condemnatur. Обвинувачений засуджується суддею.

Вправа

Перекладіть речення:

1. Instrumenta et arma e ferro parantur. 2. Etiam magna regna delentur. 3. Ager ab agricolis aratur. 4. Avaritia neque copia neque inopia minuitur. 5. Sine causa a te accusor. 6. Amicus meus Lucius vocatur, ego vocor Marcus et tu? 7. Troia a Graecis expugnatur. 8. A meis amicis defendor. 9. Oppida vestra bene muniuntur. 10. Oppidum incendio deletur. 11. Patria in periculis a viris defendi debet. 12. Homo liber nullo pretio aestimatur (Paul.)